

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3309/2019
30.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Горан Стаменић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 3851/18 од 21.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 30.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 3851/18 од 21.11.2018. године, као изузетно дозвољеној, применом одредбе члана 395. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 3851/18 од 21.11.2018. године, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Смедереву П1 број 138/11 од 23.11.2017. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцима накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 47.450,00 динара у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 број 138/11 од 23.11.2017. године, ставом првим и четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца и обавезана је тужена да сваком од тужилаца, по основу неисплаћених зарада за рад на дане државних и верских празника, по основу прековременог рада и рада ноћу, у периоду од децембра 2007. године до новембра 2010. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом на сваки појединачни месечнин износ, све како је то ближе одређено ставом првим изреке. Ставом другим и петим изреке обавезана је тужена да сваком од тужилаца, на име

трошкова превоза за долазак и одлазак са посла, у периоду од децембра 2007. године до новембра 2010. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ, све како је то ближе одређено ставом другим изреке. Ставом трећим и шестим изреке обавезана је тужена да сваком од тужилаца уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање запослених, на основуцу изражену у износима наведеним у ставу првом изреке. Ставом седмим изреке обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 бр. 3851/18 од 21.11.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П1 бр. 138/11 од 23.11.2017. године, у ставу другом и делу става трећег изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА у делу којим је тражено да се тужена обавезе да му исплати трошкове превоза за одлазак и долазак са посла, као и да му уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом другим изреке преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П1 бр. 138/11 од 23.11.2017. године у ставу петом и делу става шестог изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца ББ у делу којим је тражено да се тужена обавезе да му исплати трошкове превоза за одлазак и долазак са посла, као и да му уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужена и потврђена је првостепена пресуда у ставу првом, преосталом делу става трећег, ставу четвртном и преосталом делу става шестог изреке. Ставом четвртим изреке преиначено је решење о трошковима поступка, на начин како је то ближе наведено у овом ставу изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијен њихов захтев за накнаду трошкова превоза, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Решењем Р4 56/2019 од 30.08.2019. године, Апелациони суд у Београду је предложио Врховном касационом суду да о ревизији тужиоца одлучи као о изузетно дозвољеној.

Имајући у виду различиту праксу Апелационог суда у Београду у односу на остале апелационе судове у идентичним правним и чињеничним споровима, Врховни касациони суд налази да је правилан став Апелационог суда у Београду да у конкретном случају постоји потреба одлучивања о посебној ревизији, у смислу члана 395. ЗПП, ради уједначавања судске праксе, па је у складу са тим и одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09), и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене на пословима полицајца, а у утуженом периоду на посао су путовали сопственим превозним средством, је нису имали погодан начин да користећи градски саобраћај долазе на посао. Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу исплати разлику између исплаћене накнаде трошкова превоза и припадајуће накнаде трошкова превоза у висини цене карата у јавном превозу за утужен период, при чему је висина досуђеног износа утврђена на основу вештака финансијске струке и није била спорна међу странкама, а све с позивом на одредбу члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, у вези одредбе члана 154. став 1. Закона о облигационим односима.

Међутим, Апелациони суд у Београду је својом одлуком Гж1 број 3851/18 од 21.11.2018. године, преиначио првостепену пресуду у делу у ком је одлучено о трошковима превоза и одбио тужбени захтев тужилаца као неоснован, а са образложењем да нису доказали да се писаним путем обрађали надлежном функционеру захтевом за исплату предметних трошкова, нити је због „ћутања администрације“ покренут управни спор, па у ситуацији када решењем није признато право на накнаду трошкова, није могуће са успехом тражити исплату по овом основу. Право на накнаду трошкова превоза спада у друга примања за чије остваривање је нужно поштовати поступак прописан правилима 140. до 143. Закона о државним службеницима, а што су тужиоци пропустили да учине.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужилаца указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

По оцени Врховног касационог суда, погрешан је закључак другостепеног суда да тужиоци немају права на накнаду трошкова превоза, зато што нису доказали да су се обрађали надлежном функционеру захтевом за исплату предметних трошкова, односно због тога што из разлога „ћутања администрације“ нису покренули управни спор. Супротно овом становишту, Врховни касациони суд налази да право на исплату трошкова превоза није условљено ни подношењем захтева, нити доказивањем да је запослени стварно сносио ове трошкове.

Наиме, Законом о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ број 62/06...99/10) чланом 37 прописано је да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за време које провео на службеном путу у земљи или иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену, на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајањем привременог премештаја на другом месту рада, те да се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују уредбом владе. Надаље уредбом о накнади трошкова и отпремнине државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ број 86/07) чланом 2. ставом 1. прописано је да се држаном службеником и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, а чланом 3. да се држаном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне доплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

Полазећи од чињенице да је право запослених на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада засновано непосредно на закону и подзаконском акту, тужена је у обавези да у целини плати ове трошкове. Питање да ли ће руководиоци органа да о том праву одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно, односно питање на који начин је у административном смислу код послодавца решено подношење захтева ове врсте и одлучивање о њима, није од утицаја на обавезу накнаде трошкова превоза. Имајући у виду да је тужена својим незаконитим радом (неисплаћивањем трошкова превоза у одређеном периоду) тужиоцу проузроковала штету, чија висина није била спорна међу странкама, у обавези је да исту накнади на основу члана 154. став 1. и 172. став 2. Закона о облигационим односима.

Имајући у виду наведено, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу првом изреке пресуде.

Како су тужиоци успели у поступку по ревизији, припадају им трошкови ревизијског поступка. Тужена је обавезана да им накнади трошкове ревизијског поступка у укупном износу од 47.450,00 динара, који трошкови обухватају трошкове за састав ревизије изјављене од стране адвоката у износу од 18.000,00 динара на основу тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12) увећано за 50% по основу заступања две парничне странке, као и трошкове судске таксе за ревизију у износу од 11.780,00 динара према тарифном броју 1. таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 128/24...106/15) судске таксе за одлуку по ревизији у износу од 17.670,00 динара према тарифном броју 2. исте тарифе.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

